

MK-Law

Kumppanisi lakiasioissa

Voiton kotiuttaminen ja konsernin rahavirrat Venäjällä
Siirtohinnoittelu - etenkin 1.1.2012 voimaan
astuvat lainsäädäntömuutokset

Jan Långstedt
Osakas, OTM
Puh: 0400-538022
jan.langstedt@mklaw.fi

Helsinki 11.11.2011

Relevantit liiketoimet

(Verokoodeksi § 40)

- Siirtohinnoittelulainsäädäntö koskee liiketoimia, joiden kohteena on tavara tai palvelu.
- Voimassaolevaa siirtohinnoittelulainsäädäntöä sovelletaan:
 - etuyhteyssuhteessa olevien osapuolien välisiin liiketoimiin
 - liiketoimiin, joissa toinen osapuoli on ulkomaalainen sekä
 - tavaroiden tai hyödykkeiden vaihtokauppaan (ns. barter transactions)kun liiketoimeen sovellettu hinta poikkeaa markkinahinnasta yli 20% (+/-).
- Käytännössä 20% -sääntö tarjonnut turvasataman hinnoittelulle.

Relevantit liiketoimet

(Verokoodeksi § 105.14)

- Vuoden 2012 alusta lähtien siirtohinnoittelusääntöjä sovelletaan:
 - etuyhteyssuhteessa olevien osapuolien välisiin liiketoimiin
 - kansainväliseen tavaroiden vaihtokauppaan sekä
 - liiketoimiin, joissa toinen osapuoli asuu veroparatiisiksi luokitellussa valtiossa (jos tilikautena toteutettujen liiketoimien arvo ylittää 60 milj. ruplaa).
- Siirtohinnoittelusääntöjä sovelletaan kotimaisiin liiketoimiin vain jos tilikautena toteutettujen liiketoimien arvo ylittää 1 mrd ruplaa (2012 – 3 mrd ruplaa; 2013 – 2 mrd ruplaa).

Etuyhteydessä olevat osapuolet

(Verokoodeksi § 20)

- Voimassa olevan lainsäädännön mukaan osapuolet ovat etuyhteydessä toisiinsa, mikäli jompi kumpi osapuoli omistaa toisen osapuolen osakepääomasta vähintään 20%.
- Tuomioistuimilla oikeus katsoa osapuolien olevan etuyhteydessä toisiinsa, jos osapuolien välinen suhde on sellainen, että se voi vaikuttaa hinnoitteluun.

Etuyhteydessä olevat osapuolet

(Verokoodeksi § 105.1)

- Voimaan tulevan siirtohinnoittelulainsäädännön mukaan liiketoimen osapuolet ovat etuyhteydessä toisiinsa, jos:
 - jompi kumpi osapuolista omistaa vähintään 25% toisen osapuolen osakepääomasta
 - osapuolilla on yhteinen emoyhtiö joka omistaa vähintään 25% molempien osapuolien osakepääomasta (sisaryhtiöt)
 - osapuolet ovat osa ketjua, jossa yhtiö (tai yksityishenkilö) omistaa aina ainakin 50% seuraavan yhtiön osakepääomasta (ketjuorganisaatiot)
 - sama taho on asettanut molempien osapuolien toimitusjohtajan tai vähintään 50% osapuolien hallituksen tai johtokunnan jäsenistä

Etuyhteydessä olevat osapuolet

(Verokoodeksi § 105.1)

- jompi kumpi osapuoli on toimivaltainen valitsemaan toisen osapuolen pääjohtajan tai vähintään 50% toisen osapuolen hallituksen tai johtokunnan jäsenistä
- yli 50% molempien osapuolien hallituksista tai johtokunnista koostuvat samoista henkilöistä tai näiden lähisukulaisista
- liiketoimen osapuolilla on sama toimitusjohtaja
- liiketoimen osapuolina ovat yhtiö ja tämän toimitusjohtaja
- Lisäksi tuomioistuimella oikeus katsoa osapuolien olevan etuyhteydessä toisiinsa jos jompi kumpi osapuoli voi vaikuttaa toisen osapuolen päätöksentekoon.

Markkinaehtoisuus

(Verokoodeksi § 105.7 – 105.8)

- Voimassa olevan lainsäädännön mukaan hinnoittelu käytännössä markkinaehtoinen jos liiketoimen hinta ei poikkea enempää kuin +/- 20% riippumattomien osapuolien käyttämistä hinnoista vastaaville tavaroille tai palveluille.
- Vuoden 2012 alusta hinnoittelun vastattava riippumattomien osapuolien käyttämiä markkinaehtoisia hintoja vastaaville tavaroille tai palveluille.
- Markkinaehtoisuus lasketaan monimutkaisen laskukaavan mukaan vertailukelpoisten liiketoimien perusteella – karkeasti ”inter-quartile range”.

Siirtohinnoittelumenetelmät

(Verokoodeksi § 40)

- Voimassaolevan lainsäädännön mukaan hinnan markkinaehtoisuuden määrittelemiseksi tulee käyttää:
 - markkinahintavertailumenetelmää, tai
 - jälleenmyyntihintamenetelmää, mikäli vertailukelpoisia liiketoimia ei löydy, tai
 - kustannusvoittolisämenetelmää, jos tavarahan jälleenmyyntihinnasta ei ole saatavissa tietoa.

Siirtohinnoittelumenetelmät

(Verokoodeksi § 105.7)

- Vuoden 2012 alusta lähtien hinnan markkinaehtoisuuden määrittämiseksi voidaan käyttää:
 - markkinahintavertailumenetelmää (eng. *CUP Method*)
 - jälleenmyyntihintamenetelmää (eng. *Resale Price Method*)
 - kustannusvoittolisämenetelmää (eng. *Cost Plus Method*)
 - Liiketoiminettomarginaalimenetelmää (eng. *Transactional Net Margin Method*)
 - Voitonjakomenetelmää (eng. *Profit Split Method*)
- Menetelmiä on käytettävä tässä järjestyksessä. Tarvittaessa menetelmiä voidaan kombinoida.

Informaatiolähteet

(Verokoodeksi § 40; verokoodeksi § 105.6)

- Voimassaolevan lainsäädännön mukaan vertailukelpoisten liiketoimien hintatietoja voidaan kerätä virallislähteistä ja pörsseistä.
- Voimaan astuvan lain mukaan informaatiolähteiksi kelpaavat:
 - kotimaisten ja ulkomaisten pörssien hintatiedot
 - Tullin tilastotiedot
 - Kotimaisten ja ulkomaisten viranomaisten sekä kansainvälisten organisaatioiden julkistamat hintatiedot
 - Vertailukelpoiset liiketoimet riippumattomien osapuolien kanssa
 - Taloudelliset ja tilastotiedolliset raportit
 - muu sovellettavan siirtohinnoittelumenetelmän vaatima lähde.

Siirtohinnoitteludokumentaatio

(Verokoodeksi § 105.6)

- Voimaantuleva siirtohinnoittelulainsäädäntö vaatii yhtiöitä ylläpitämään siirtohinnoitteludokumentaatiota.
- Vuonna 2012 ja 2013 sovelletaan siirtymäsäännöksiä, jolloin dokumentaatio on laadittava jos saman etuyhteydessä olevan osapuolen kanssa tehtyjen liiketoimien arvo tilikautena ylittää 100 milj. ruplaa (2013; n. 2,5 milj. €) tai 80 milj. ruplaa (2013; n. 2,0 milj. €).
- Tilikaudesta 2014 lähtien ei raja-arvoja – kaikista etuyhteydessä olevien osapuolien kanssa tehdyistä liiketoimista laadittava siirtohinnoitteludokumentaatio.

Siirtohinnoitteludokumentointi

(Verokoodeksi § 105.6)

Siirtohinnoitteludokumentoinnissa on oltava:

- kuvaus osapuolten roolista liiketoimessa
- luettelo liiketoimista, jotka on tehty etuyhteydessä olevan osapuolen kanssa
- kuvaus liiketoimista, mukaan lukien tiedot sopimus- ja maksuehdoista
- toimintoarviointi, josta ilmenee osapuolten funktiot ja liiketoimeen liittyvät riskit
- kuvaus siirtohinnoittelumenetelmästä ja sen soveltuvuudesta
- laskelma markkinaehtoisista hinnoista
- kuvaus informaatiolähteistä
- kuvaus muusta tiedosta, joka on vaikuttanut hinnoitteluun.

Raportit ja tarkastukset

(Verokoodeksi §§ 105.16 - 105.17)

- Voimaan astuvan siirtohinnoittelulainsäädännön mukaan yhtiöiden tulee raportoida etuyhteydessä olevien osapuolien kanssa tehdyistä liiketoimista tilikautta seuraavan vuoden 20. päivä toukokuuta mennessä (samat siirtymäsäännöt kuin dokumentaation laatimiselle).
- Veroviranomaiset oikeutettuja pyytämään yhtiötä 30 päivän sisällä toimittamaan veroviranomaisille ao. siirtohinnoitteludokumentaation – eivät kuitenkaan ennen tilikautta seuraavan vuoden 1. päivä kesäkuuta.
- Veroviranomaiset oikeutettuja tekemään tarkastuksia yhtiön tiloissa.
- Veroviranomaisilla todistustaakka hinnoittelun virheellisyydestä.

APA-sopimukset ja symmetriset korjaukset

(Verokoodeksi §§ 105.18 - 105.19)

- Sopimukset veroviranomaisten kanssa mahdollisia vain ns. suurille verovelvollisille (suuret yhtiöt) – liikevaihdon oltava vähintään 20 mrd ruplaa (noin 500 milj. euroa)
- Symmetriset korjaukset mahdollisia vain kotimaisissa transaktioissa.

Sanktiot

(Verokoodeksi § 129.3)

- Veroviranomainen voi määrätä verovelvolliselle sakon, mikäli verovelvollinen ei sovelta etuyhteydessä olevien osapuolien kanssa tehdyissä liiketoimissa markkinaehtoista hinnoittelua.
- Vuodesta 2014 sakko on 20% maksamattomista veroista.
- Tilikaudesta 2017 lähtien sakko on 40% maksamattomista veroista.
- 2012 – 2013 sanktio epäselvä – yleissäännön mukaan 20% tai jos tehty tahallisesti 40% maksamattomista veroista (verokoodeksi § 122).

Oikeustapaus

Pohjois-kaukasian liittovaltion tuomioistuimen päätös N A32-16882/2010 (31.3.2011)

- Kuljetusyhtiö OOO KNG suorittanut kuljetuspalveluja osakasyritykselleen OOO RN-Krasnodarneftegas (99% omistuosuus).
- Veroviranomainen määrännyt OOO KNG:lle lisäveron ja 40% sakon, koska palvelun hinta ollut yli 20% markkinahintaa alempi.
- Veroviranomainen perustanut päätöksensä erään kauppakamarin antamiin hinta-arvioihin ja internetistä löydettyihin tietoihin.
- Hinnoittelun markkinaehtoisuuden määrittelemiseksi saadaan kuitenkin lain mukaan käyttää vain virallisista lähteistä olevia tietoja.
- Liiketoimien on oltava vertailukelpoisia (sopimusehdot, palveluiden määrä, aika, jne).
- Veroviranomainen ei ollut näyttänyt että hinnoittelu ei ollut markkinaehtoista.